

Kursplan

Nämnden för utbildningsvetenskap

Institutionen för språk

1TYÄ04 Tyska II - inriktning mot arbete i gymnasieskolan, 30 högskolepoäng

German II - for Upper Secondary School Teachers, 30 credits

Huvudområde

Tyska

Ämnesgrupp

Tyska

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1F

Fastställande

Fastställd 2011-06-17

Senast reviderad 2020-08-28 av Fakulteten för konst och humaniora. Språklig anpassning av information under "mål", "innehåll" och revision av kurslitteratur. Kursplanen gäller från och med vårterminen 2021

Förkunskaper

Tyska I – inriktning mot arbete i gymnasieskolan, 1–30 hp.

Mål

Efter avslutad kurs ska de studerande kunna

- identifiera och analysera aspekter av lärarprofessionen i förhållande till ämnet och ämnets didaktik,
- diskutera, analysera samt göra ämnesdidaktiska ställningstaganden (val) i relation till de verksamhetsområden utbildningen förbereder för,
- på tyska uttrycka sig såväl muntligt som skriftligt inom ämnesområden som är relevanta för kursen.

Delkurs 1. Grammatik och skriftlig produktion, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs ska de studerande kunna

- ingående redogöra för tysk grammatik, med fokus på tyska språkets formsystem och tysk syntax,
- tillämpa grammatiska kunskaper i kontrastiva översättningsövningar,
- uttrycka sig skriftligt på i huvudsak korrekt tyska i argumenterande och diskuterande texter.

Delkurs 2. Tyskspråkig litteratur med muntlig kommunikation, 7,5 hp

Delkurs 2: Tyskspråkig litteratur med muntlig kommunikation, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs ska de studerande kunna

- i stora drag redogöra för de tyskspråkiga ländernas litteratur och kultur och deras utveckling,
- analysera och förstå innehållet i en text med avseende på såväl tidsbundna som stilistiskt typiska drag, samt kunna relatera texten till historiska, politiska och kulturella företeelser i samtiden,
- muntligt diskutera texter och argumentera för sina ställningstaganden på i huvudsak korrekt tyska.

Delkurs 3: Tysk språkhistoria, 3,5 hp

Efter avslutad delkurs ska de studerande i stora drag kunna redogöra för det tyska språkets utveckling.

Delkurs 4: Vetenskapligt skrivande, 4 hp

Efter avslutad delkurs ska de studerande kunna

- tillämpa formella aspekter av vetenskapligt skrivande,
- formulera relevanta problemställningar som grund för en mindre undersökning av vetenskaplig karaktär.

Delkurs 5: Didaktik II, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs ska de studerande kunna

- redogöra för aktuella språkinlärningsteorier och koppla dem till undervisningspraktik,
- formulera didaktiska frågeställningar utifrån kurslitteraturen och diskutera dem med hjälp av relevant terminologi,
- planera och utvärdera undervisningsuppgifter i enlighet med gällande styrdokument,
- genomföra bedömning och betygsättning av elevernas kunskaper i tyska.

Innehåll

Kursen ger såväl muntliga som skriftliga språkfärdigheter i tyska samt kunskaper om de tyskspråkiga ländernas nutida kulturella, politiska och sociala förhållanden. I profilkursen förbereds studenten för verksamhet som lärare i tyska på grundskola eller gymnasium.

Delkurs 1. Grammatik och skriftlig produktion, 7,5 hp

Grammatik II, 5 hp

Momentet innehåller en fördjupning av de under termin 1 inhämtade kunskaperna i grammatik och tysk syntax, samt översättningsövningar av kontrastivt svåra grammatiska företeelser.

Skriftlig produktion, 2,5 hp

I momentet ingår skriftlig produktion av argumenterande och diskuterande texter.

Delkurs 2. Tyskspråkig litteratur med muntlig kommunikation, 7,5 hp

Tyskspråkig litteratur- och kulturhistoria, 3 hp

Momentet innehåller en översikt över de tyskspråkiga ländernas litteratur- och kulturhistoria

Textstudium med muntliga övningar, 4,5 hp

I momentet studeras äldre och modern skönlitteratur och modern sakprosa med anknytning till olika områden av de tyskspråkiga ländernas kultur med fokus på den muntliga språkfärdighetsträningen. De äldre verken läses främst ur litteratur- och kulturhistorisk synvinkel.

Delkurs 3: Tysk språkhistoria, 3,5 hp

I delkursen studeras huvuddragen av det tyska språkets utveckling.

Delkurs 4: Vetenskapligt skrivande, 4 hp

I delkursen tränas skriftlig produktion på tyska inom ämnen som nära ansluter till kursen i övrigt eller är av allmän karaktär. Textproduktionen baseras på vetenskapliga kriterier.

Delkurs 5: Didaktik II, 7,5 hp

Inom denna delkurs studeras aktuella språkinlärningsteorier med betoning på främmandespråksinlärning. Bedömning och analys av andraspråksproduktioner berörs. Kursen omfattar även den praktiska dimensionen av undervisning och lärande i språk. Gällande styrdokument diskuteras, och utvärdering och planering av undervisningsuppgifter med anknytning till lärarprofessionen sker i relation till dessa. I delkursen genomförs en fältstudie i en skola.

Professionsbas och professionell progression

Delkursen är en fortsättning på *Språkdiraktisk introduktion* från Tyska I och förbereder de studerande både teoretiskt och praktiskt för den kommande verksamhetsförlagda utbildningen. De studerande bygger vidare på sina ämneskunskaper från föregående termin och kopplar dem samtidigt till språkdiraktiska frågeställningar och metoder och fortsätter därmed att utveckla den professionalitet som krävs för att undervisa tyska i det svenska skolsystemet.

Vetenskapligt förhållningssätt och progression

I delkursen *Didaktik II* tillämpas ett vetenskapligt förhållningssätt och de studerande ska kunna förhålla sig vetenskapligt till teorier av språkdiraktisk relevans, samt genomföra skriftliga uppgifter i enlighet med formerna för vetenskapligt skrivande. Delkursen anknyter till pågående forskningsprojekt inom andraspråksinlärning, där den studerande tränas i ett vetenskapligt förhållningssätt. Det vetenskapliga förhållningssättet utvecklas även inom de språk- och litteraturvetenskapligt orienterade delkurserna.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar, lektionsundervisning, gruppövningar samt skriftliga övningar.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. För betyget G ska de förväntade studieresultaten vara uppnådda. Betygskriterier för betyget Väl godkänd meddelas skriftligen vid kursstart. För att erhålla sammanfattningsbetyget Väl godkänd på hela kursen fordras att sammanlagt minst 20 poäng av den totala poängsumman åsatts betyget Väl godkänd, där momentet grammatik II i delkurs 1 ingår. Bedömningen av de studerandes prestationer sker i form av muntliga och skriftliga prov.

Delkurs 1. Grammatik och skriftlig produktion, 7,5 hp

Delkursens moment examineras genom skriftlig tentamen, samt genom skriftliga inlämningsuppgifter. Inlämningsuppgifter bedöms med U/G.

Delkurs 2. Tyskspråkig litteratur med muntlig kommunikation, 7,5 hp

Momentet tyskspråkig litteratur- och kulturhistoria examineras genom skriftliga inlämningar. Momentet Textstudium med muntliga övningar examineras genom en muntlig tentamen.

Delkurs 3: Tysk språkhistoria, 3,5 hp

Delkursens moment examineras genom skriftlig tentamen.

Delkurs 4: Vetenskapligt skrivande, 4 hp

Delkursens moment examineras genom skriftliga inlämningsuppgifter.

Delkurs 5: Didaktik II, 7,5 hp

Delkursen examineras genom muntlig redovisning vid ett examinationsseminarium, samt genom inlämning av ett kortare arbete av vetenskaplig karaktär som anknyter till innehållet i delkursen.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs en kursvärdering. Resultat och analys av kursvärderingen ska återkopplas till de studerande som genomfört kursen och de studerande som deltar vid nästa kurstillfälle. Kursvärderingen genomförs anonymt. Kursvärderingen arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Övrigt

Eventuella utgifter i samband med fältstudiedagar står den studerande själv för.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Delkurs 1. Grammatik och skriftlig produktion, 7,5 hp

Grammatik II, 5 hp

Klingeman, Ulrike, Magnusson, Gunnar & Didon, Sybille. *Den tyska grammatiken*. Stockholm: Sanoma utbildning, 2014. 272 s.

Referenslitteratur

Florby, Gunilla & Fält, Erik. *Grammatiskt ABC. Grammatiska termer och begrepp för effektiva språkstudier*. Uppsala: Scripta textproduktion. Senaste upplagan. 72 s.

Klingeman, Ulrike, Magnusson, Gunnar & Didon, Sybille. *Den tyska grammatiken. Övningsbok*. Stockholm: Sanoma utbildning, 2012 eller senare. 144 s.

Skriftlig produktion, 2,5 hp

Material som tillhandahålls av institutionen. 30 s.

Den studerande rekommenderas att därutöver använda sig av nedanstående källor:

dwds.de, duden.de, linguee.de, bab.la, dict.leo.org

Duden. *Deutsches Universalwörterbuch*. Mannheim: Dudenverlag, 2003.

Duden. *Richtiges und gutes Deutsch: Wörterbuch der sprachlichen Zweifelsfälle. Duden 9*. Mannheim: Dudenverlag, 2005.

Duden. *Redewendungen und sprichwörtliche Redensarten. Duden 11*. Mannheim:

Dudenverlag, 1992.

Delkurs 2: Tyskspråkig litteratur med muntlig kommunikation, 7,5 hp

Tyskspråkig litteratur- och kulturhistoria, 3 hp

Packalén, Sture. *Literatur und Leben. Deutschsprachige Literatur von 750 bis 2000*. Stockholm: Liber, 2002. 301 s. (Distribution: fulltext tillgänglig i www.divaportal.org)

Referenslitteratur

Bode, Dietrich (red.). *Deutsche Gedichte. Eine Anthologie*. Stuttgart: Reclam. 50 s. i urval.

Packalén, Sture. *Tysk litteratur: från Hildebrandssången till Kanak Språk*. Stockholm: Carlsson, 2016. 437 s.

Textstudium med muntliga övningar, 4,5 hp

Frisch, Max. *Homo Faber*. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1991. 203 s.

Hauptmann, Gerhart. *Bahnwärter Thiel*. Stuttgart: Reclam, 1987. 48 s.

Horvath, Ödon v. *Jugend ohne Gott*. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1983. 183 s.

Kafka, Franz. *Das Urteil/Die Verwandlung*. Originalfassung. Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch, 112 s.

Keller, Gottfried. *Kleider machen Leute*. Husum: Hamburger Lesehefte, 1987. 48 s.

Keun, Irmgard. *Gilgi, eine von uns*. Berlin: Ullstein, 2002. 262 s.

Schlink, Bernhard. *Der Vorleser*. Zürich: Diogenes, 1998. 207 s.

Delkurs 3: Tysk språkhistoria, 3,5 hp

Stedje, Astrid. *Deutsche Sprache gestern und heute*. München: Fink, 2007 el senare upplaga. 277 s.

Delkurs 4: Vetenskapligt skrivande, 4 hp

Niederhauser, Jürg. *Duden. Die schriftliche Arbeit*. Mannheim: Bibliographisches Institut, 2011 el. senare upplaga. 80 s.

Referenslitteratur

Strömquist, Siv. *Uppsatshandboken. Råd och regler för utformningen av examensarbeten och vetenskapliga uppsatser*. Hallgren & Fallgren, 2010 el senare upplaga. 150 s.

Delkurs 5: Didaktik II och vetenskapligt skrivande, 7,5 hp

Andersson, Ulrika. Från kapitel till förmågor. Om kunskapsbedömning i moderna språk. I: *Skolportens numrerade artikelserie för utvecklingsarbete i skolan*. Artikel nummer 1/2014. <http://www.skolporten.se/app/uploads/2014/02/Fr%C3%A5n-kapitel-till-f%C3%B6rm%C3%A5gor.pdf> .

Lundahl, Bo. *Engelsk språkdidaktik: texter, kommunikation, språkutveckling*. Lund: Studentlitteratur, 2012 el senare. 150 s. i urval.

Marx Åberg, Angela. Uppgift eller upplevelse? Om läsuppgifters roll vid läsning av litterära texter i språkundervisning. I: Tornberg, Ulrika, Malmkvist, Anita, Valfridsson, Ingela (red.). *Språkdidaktiska perspektiv. Om undervisning och lärande i främmande språk*. Stockholm: Liber, 2009. ISBN: 47-09335-9. 16 s.

Roche, Jörg. *Fremdsprachenerwerb – Fremdsprachendidaktik*. A. Francke Verlag, senaste upplagan. 50 s. i urval.

Rosén, Christina. Informationsstruktur i andraspråkstexter. Vad är det som gör att svenska låter som svenska och tyska som tyska? I: Tornberg, Ulrika, Malmkvist, Anita, Valfridsson, Ingela (red.). *Språkdidaktiska perspektiv. Om undervisning och lärande i främmande språk*. Stockholm: Liber, 2009. ISBN: 47-09335-9. 10 s.

Rosén, Christina. Schüler müssen mehr Texte in ihrer Fremdsprache produzieren dürfen. I: *LMS Lingua*, nr 4: 2009. S. 45-54.

Betyg och betygsättning, Skolverket: <https://www.skolverket.se/getFile?file=4000>.

Tornberg, Ulrika. *Språkdidaktik*. Malmö: Gleerup, senaste upplagan. ISBN: 9789140691507. 50 sidor i urval.

Stencilmaterial som tillhandahålls av institutionen. Ca 50 s.